

'I LIKE MY WORK AND DO NOT INTEND MOVING'

from **IAN
McDONALD**

MUNICH.

ANTON HORWATH is 31, has worked in Ford's factory in Cologne since 1959, and has no intention of moving.

"The fact that I've been almost 12 years here shows that I like my job," he said. "Otherwise I would have changed it a long time ago."

As a tyre fitter, Horwath has a 40-hour week and an hourly wage of 89p. But he works an average of 30 hours' overtime a month and, after paying around £23 income tax and £34 social insurance, reckons on taking home some £144 at the end of the month.

HIGH COSTS

Horwath, his wife Irmgard, and his two daughters, Monika, ten, and Angelika, seven, live in a comfortable three-room flat provided by the firm. They pay £23 a month in rent—about half the average rent for a flat of this size in the Cologne area.

Both the girls attend the local municipal school.

The state social insurance

in West Germany includes medical care for the family.

Living costs in West Germany are high, and Horwath has to budget for household bills of £90 a month. These, he said, include rent, power, central heating, hot water, food and drinks, but not clothes. His own working clothes are provided free by Ford.

Other fringe benefits include cheap subsidised meals in the canteen. A two-course lunch—"an excellent meal with the choice between standard menu and diet menu"—costs only 10p.

£170 HOLIDAY

"I lead a modest life," Horwath said. "I don't smoke and drink very little. We never go to the cinema but prefer to watch TV at home. My wife and I go out into town when we have the opportunity. We like to walk around, look at the shops and visit a cafe."

After more than 11 years with Ford, Horwath has more than four weeks annual holiday. He and his family spent than four weeks' annual holiday with his wife's brother, who lives in the country in north Germany.

This year they hope to have three weeks in Yugoslavia, which he estimates will cost around £170.

There is still an "if" to the holiday plan. It depends on Horwath's car being delivered before the school holidays begin.

Unlike most of the Ford workers in Cologne, he still depends on public transport to get to and from the job.

Herr Anton Horwath with his wife, Irmgard, and daughters Monika and Angelika.

Tibautovi

Sorodniki so se našli na facebooku

Življenjske zgodbe pričajo o težkem življenju v pomurski preteklosti, ki je mnoge izgnalo v tujino in za vedno ločilo družinske člane

V hiši Tibautovih v Sovjaku in pred njo na sončno sobotno dopoldne mr-goli ljudi. Od najmlajših do najstarejših, govorijo različne jezike, polti so drugačne, vsi pa so med sabo v sorodu. Tibautovi so velika družina, njeni člani živijo v več državah.

Kot razloži Anton Tibaut, lastnik ogromne hiše, skoraj že majhne graščine, v kateri se je ta dan zbrala omenjena pisana množica, se je vse začelo leta 1910, ko se je Marko Tibaut iz Polane poročil z Veroniko Špilak iz iste vasi. Zakonca Tibaut sta posestvo v Polani prodala in se preselila v Kuršince, s sabo pa sta morala vzeti še taščo in Veronikini dve sestri ter brata. Človek si je naložil veliko breme, brez dvoma. Imela sta osem otrok. Eden od njih je bil tudi Alojz, ki je moral zaradi razmer doma oditi s trebuhom za kruhom. Alojz, sicer izučen tesar, se je tako leta 1929 z ladjo odpravil v Urugvaj, kjer se je nastanil v prestolnici Montevideu. Za njegovo potovanje je oče najel posojilo, ki naj bi ga Alojz vrnil, ko bi spet prišel v Slovenijo, toda Alojz se ni vrnil nikoli več.

Vse se je zgodilo s pomočjo facebooka, kjer je iskala ljudi s priimkom Tibaut. To je opazila Lea, ena od vnukinj Marka Tibauta, in tako se je začela zgodba o povezovanju Tibautovih z dveh celin.

Nekaj časa je s pismi še ohranjal stike s sestro Kristino, ki ji je poslal tudi denar za šivalni stroj, sčasoma pa ni bilo več nobene novice o njem.

Kot je danes znano, se je v Urugvaju poročil s Španko, ki pa mu zaradi ljubosumja ni pustila, da bi se družil s tam živečimi Slovenci. Sorodniki vedo povedati, da je na vrtu v Montevideu

gojil nekatere rastline, ki so bile drugim Urugvajcem neznane, kot je mak, nihče pa ne ve, kje je dobil sadike. Prav tako ima urugvajska družina Tibautovih fotografijo Antonovega očeta Janeza, na hrbtini strani katere piše »V spomin od brata Janeza«, pomen tega stavka pa je za njih ostal skrivnost, dokler niso prišli v Slovenijo. Leta 1955 sta dobila sina, ki ga je Alojz želel poimenovati Marko po očetu, vendar to španski soprog ni bilo všeč, tako sta ga poimenovala Luis. Luis Tibaut je kasneje tudi sam imel tri otroke, najstarejša med njimi, hčerka Leticia, pa je odgovorna, da so Tibautovi spet našli svojo družino na stari celini.

Alojzova brata in sestra. »Edino kulturo jim je nekoliko težko predstaviti, saj ne poznajo zgodovine,« pravi Anton, ki se je priženil v Sovjak, kjer sta leta 1974 z ženo z eno lopato in samokolnico začela graditi hišo, ki je danes priča temu srečanju. Sicer je vse življenje delal kot tesar v Avstriji. Tudi sam je od leta 2008 na facebooku, ki ga uporablja predvsem za ohranjanje stikov s sorodniki v Južni Ameriki.

Številni sorodniki, številne zgodbe

V avli Tibautove hiše sedi tudi Antonov bratranec Anton Horvat, ki živi

sodobnih majhnih družinah. Vendar časi so bili neizprosni in taki so bili tudi ljudje.

Kot mlad fant je Anton Horvat v petdesetih letih dalj časa neuspešno iskal zaposlitev, hotel je postati podoficir, kovač, delal je pri kmetih, vse se je zaradi različnih razlogov izjalovilo. Po še eni neuspešni misiji iskanja službe se je vračal od sestre iz Maribora domov. V rokah je nosil zavitek s stvarmi, ki jih je sestra poslala materi. Na domači prleški hrib je prispel zvečer in skozi okno je zagledal mater, kako večerja. Ni se mogel še enkrat vrniti domov nezaposlen. Ozrl se je v dolino, na eni strani se je sveti-

vi materi so na vrata potrkali policisti in jo vprašali, ali hoče sina nazaj. Mati jih je vprašala, ali jim gre že tako slabo, da jim tudi otroci bežijo čez mejo. Njen odgovor so razumeli, kot da ga noče, kar so tudi sporočili v Avstrijo. Čez čas so ga poslali v taborišče za begunce v Salzburg, naposled je pristal v Nemčiji, kjer je v Vestfaliji delal v rudniku. Prvič se je vrnil domov po šestih letih. Spomni se očetovega pisma, v katerem je pisalo: »Ljubi sin, če bi imel možnost, da bi ti dal kos kruha, bi to storil, vendar si žal predaleč.« Sam mu je odgovoril: »Dragi oče, imel si šestnajst let časa.« Mati je mlada umrla, z očetom pa sta imela hladne odnose vse do smrti. Anton je kasneje 36 let in devet mesecev delal v Fordovi tovarni v Kölnu. Nekega dne ga presenetil telegram, da je oče na smrtni postelji. Anton pusti delo in se odpravi na za tiste razmere dolgo potovanje domov. Ko je vstopil v hišo, je očeta našel v sedečem položaju. Izkazalo se je, da je telegram poslal sosed po njegovem nareku. »Nihče noče skrbeti zame,« je povedal oče, na katerega pet otrok ni imelo lepe spomine. Ko je Anton ugotovil, da se je iz Nemčije pripeljal zaveden, je očeta umil in odpeljal v dom za starejše. S tem je bila njuna zgodba končana, čez nekaj let je v Nemčijo dobil telegram, da je oče umrl, na pogreb ni šel, za njim je bil že dolgo mrtev. Zanimiva osebnost je bila po besedah Antona Tibauta tudi sestrična Tončka (sestra Antona Horvata), ki se je na koncu pisala Ostrž. Tončka je nekdaj tudi prišla v medije zaradi plemenitega dejanja, ko je pastorki podarila posestvo v Bučkovcih. Tudi sicer je bila po pričevanjih impozantna osebnost, saj je tehtala kar 140 kilogramov in bila štirikrat poročena.

Zgodbe se vrstijo, ura gre hitro in Tibautovi se že odpravljajo na koso, kjer se bodo srečali še s širšo družino, zato se poslovimo tudi mi, čeprav bi o tovrstnih živih pričevanjih zgodovinskih okoliščin lahko napisali celo knjigo. Zdaj so na vrsti Tibautovi iz Sovjaka, da vrnejo obisk Urugvajcem, kar se bo po besedah Antona Tibauta tudi zgodilo.

Timotej Milanov

Zbrani v Sovjaku. Leticia Tibaut s hčerko in njen partner (tretji z leve), Anton Tibaut, Luis Tibaut, Anton Horvat in njegova hčerka Monika.

FOTOGRAFIJA
TIMOTEJ MILANOV

Vse se je zgodilo s pomočjo facebooka, kjer je iskala ljudi s priimkom Tibaut. To je opazila Lea, ena od vnukinj Marka Tibauta, in tako se je začela zgodba o povezovanju Tibautovih z dveh celin. Luis je zdaj z družino že drugič v domovini svojega očeta, nad katero so navdušeni. Ko so prišli prvič v Evropo, so uspeli najti še dva

v Nemčiji nekje med Koblenzom in Wiesbadnom. »Tam, kjer je skala Loreley,« pravi. Tudi njegova zgodba je zanimiva, predvsem pa nazorno ponazarja razmere v Pomurju po vojni. Za današnje čase je to morda nenavadno, toda odnosi med člani v velikih tradicionalnih družinah nekoč niso bili enako ljubeči in tesni kot v

la Murska Sobota, na drugi Maribor, šestnajstletnik pa se je odločil, da gre po srednji poti v temo.

Tako se je odpravil ob reki Muri in spal na njivah, dokler ni prispel v Avstrijo. Ko se je nekaj časa klatil tam naokrog, je postal sumljiv in v Lipnici so ga aretirali. Avstrijski organi so stopili v stik z jugoslovanskimi in njego-